

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

II. De Duplici purgatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Noni. quando procedendum sit per inquisitionem. h. d.
Per inquisitionem criminale iudicium instituitur, cum precedente diffamatione a, ac quasi denunciante fama, de crimine iudex inquirat. Constitutum est enim, ne criminum facilis nimis sit obiectio: ut sicut ad accusationem legitima procedere debet inscriptio, & b denunciationem charitativa monitio: ita & inquisitionem clamorosa insinuatio e procedere debeat.

Confessus crimina coram inquisitore, non poterit confessionem suam eo prae-textu revocare, quod non processerit fama inquisitionem. h. d.

Siquis d tam, postquam coram eo, qui contra ipsum super certis criminibus inquisitor deputatus fuerat, eadem crimina confessus fuerit, frustra postmodum eo prae-textu confessionem suam impugnat contendet, quod super eisdem criminibus non fuerit antea diffamatus.

Si iudex processerit non excipiente inquisito de non diffamatione, processus tenebitur. h. d.

Idem etiam erit e, si is, cui contra te commissi super certis criminibus fuerit inquisitio, te praesente, neque quicquam super hoc excipiente, infamiae inquisitione, ommissa ad veritatem eorumdem criminum inquirendam processerit. Nec enim processum huiusmodi, eo quod non fuit de infamia primitus inquisitum, ulterius impugnat poteris.

Si crimen opponatur excipiendo, non est necessaria inscriptio. h. d.

Accidit autem interdum, ut alicui nec accusando, nec denunciando, nec inquirendo, sed excipiendo crimen opponatur, ut puta f, cum quid obicitur, ut quis ab accusatione, vel testificatione repellatur: quo casu non erit inscriptio necessaria.

Non est necessaria inscriptio, si crimen obicitur, ut quis ab officio vel beneficii affectatione excludatur: quo tamen casu si post confirmationem opponatur, deficiens in probatione puniatur poena extraordinaria. h. d.

Sed q an, si propterea crimen opponatur, ut quis a promotione officii, vel beneficii affectatione excludatur, necessaria tunc sit inscriptio? Et proditum est, si ante confirmationem obicitur, non cogi quenquam inscribere: quia crimen hoc modo probatum promovendum quidem impedit, non tamen iam promotum dejicit. Post confirmationem vero, cum scilicet ordinandus fuerit aliquis, aut etiam consecrandus, quia & ab obtinendo repellit, & ab obtento dejicit, ad extra ordinariam poenam secundum arbitrium iudicis citra vinculum inscriptionis, & defecerit in probando, est excipiens attingendus.

DE DVPLI CI PVRGATIONE.

TITVLVS II.

Quid sit purgatio & quatuorplex. Et quod vulgari purgatio est penitus improbara. h. d.

Contingit etiam interdum, ut licet adversus criminiosum nec accusator consistat, neque testibus, aut propria sit confessione convictus, ita tamen alicujus criminis, vel maculae publica laborat infamia, quod super manifesta ferè nota eidem purgatio sit indidenda. Est autem purgatio, demonstratio innocentiae super obiecto crimine. Purgationis duae sunt species h, vulgaris scilicet, & Canonica. Vulgaris purgatio est, quam vulgus vel invenit, vel sequitur: ut, cum aqua frigida, vel candentis ferri, vel singularis certaminis quis subit iudicium: quae cum Deus in ea tentari videatur, merito iusta est factis Canonibus exulare;

a C. qualiter & quando. el. ext. cod. b Cap. 2. ext. cod. c C. inquisitione. §. tertia. vers. ad hac. ext. cod. d Car. cod. tit. in o. c. C. fm. eo. 22. in o. f C. super his. §. cum aut. ext. eo. 22. g d. c. super his. §. cum aut. ext. eo. 22. h gl. rub. ex. de pur. vulg.

licet enim quoddam singulare certamen invisse divina probat historia, nunquam tamen ut id pro lege teneatur, divina sanxit auctoritas.

Quid sit Canonica purgatio. Et quales esse debent compurgatores. h. d.

Canonica purgatio dicitur, quae factis Canonibus comprobata: ut cum a de crimine infamatus, iure se non esse tali crimine, vel macula inquinatum & cum compurgatorum manus eundem a crimine immunem, & verum credere illum jurasse, ipsa quoque iurejurando firmat. Erunt autem compurgatores huiusmodi honestatis & opinionis, ut verisimile sit, eos amore, vel odio, vel obtentu pecuniae non dejerare: necesse etiam est, ut eos, quem purgare intendunt, vitam & mores notos habeant.

Deficiens in purgatione habetur pro convicto. Et super iuramento non est indidenda purgatio. h. d.

Quicumque b verò in Canonica purgatione defecerit, perinde puniendi sunt, atque si de crimine, de quo diffamati fuerint, legitime convicti, vel confessi fuissent: nisi tamen aliud iudicantis aequitas statuendum duxerit. Planè super notorio e nulli erit indidenda purgatio, sed tantum condemnationis promulganda sententia: cum patrat sceleris evidentia, neque accusatoris clamore indigeat.

Criminum quadam solum Deum laedunt, quadam etiam homines. h. d.

Criminum autem quaedam divinae maiestatis laedonem continent: quaedam verò & hominibus damnnum irrogant. Quae Deum principaliter laedunt, haec tamen habentur, simonia, haeresis, schisma, apostasia, sacrilegium, maledicentia, sacrilegium. Hominibus vero laedonem inferunt, homicidium, adulterium, stuprum, rapina, furtum, usura, falsitas, iniuriae: de quibus distinctius, sed tamen breviter videamus.

DE SIMONIA.

TITVLVS III.

Quid sit Simonia, & unde dicta. h. d.

Simonia d nihil aliud est, quam studiosa voluntas, sive cupiditas emendi, vel vendendi spiritualis, vel spiritualibus annexa. Vel, simonia est rei spiritualis vel spiritualibus annexa, cum aliquo temporali facta commutatio. Appellata est autem a Simone mago, qui primus huius detestandi sceleris auctor fuit.

Simonia aut est simplex conventionalis, aut est realis subdividitur in realem conventionalem, & realem mentalem. h. d.

Simonia duplex est species. Nam aut est conventionalis, aut mentalis. Conventionalis est, cum aut aliquid datum est, vel de danda in posterum traditum intercesserit, & conventio. Mentalis est, cum nullum quidem intercesserit factum e, sed sola prava dantis, aut recipientis mens & intentio concurret: & propterea rudi, sed congruenti vocabulo mentalis appellatur.

Cuiuscumque muneris receptione Simonia contrahitur. Et appellatione pecuniae continetur, quidquid homini habere in terra. h. d.

Contrahitur f autem Simonia, non modo cum pecunia ipsa pro re facta datur, aut recipitur, vel danda & recipienda tacite vel expresse conventum fuerit: verum etiam cum dans à lingua, vel obsequio recipientis munus exigit. Cum enim spiritualia tribuens, munit ab omni munere excutere debeat, id tunc facere intelligitur, cum pro divinis rebus non solum pecuniam nullam, sed nec humanum obsequium, aut gratiam ali-

a Cap. quotiens. extr. de purg. can. & eam. monent. eod. tit. b C. cum lex. ubi gl. & c. inter sibi iudicatos. extr. de purg. Canon. c C. pen. ext. dist. tit. d gl. in sum. l. 9. i. e ext. cum. 2. cod. tit. f gl. in sum. l. 9. i.

